

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Cob/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117230827
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117230827.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: JUDr. Ján Polomský, so sídlom kancelárie Miletičova 21, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra, so sídlom Veľký Cetín, IČO: 00 198 862, zastúpený: Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom Radlinského 51, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 231 157, proti žalovanému: AGROPEST, spol. s r.o., so sídlom Za humnami 510/1, Veľký Cetín, IČO: 34 103 660, zastúpený: AK Šranko s.r.o., so sídlom Mostná 29, Nitra, IČO: 50 485 601, o odpore proti zmluve o predaji časti podniku, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/135/2017 - 73 zo dňa 15. januára 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 9C/135/2017 - 73 zo dňa 15. januára 2019 potvrdzuje.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o podanej žalobe na určenie, že prevod nehnuteľností, stavby súpisné číslo XX, postavené na pozemku parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre okres J., obec I. U., katastrálne územie I. U. z predávajúceho obchodnej spoločnosti AGROPEST s.r.o. na kupujúceho MOLIX SK s.r.o. vykonaný zmluvou o predaji časti podniku zo dňa 27.09.2017, je voči žalobcovi neúčinný tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie argumentoval aplikáciou ust. § 476 ods. 1, § 477 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 478 ods. 1, ods. 3 zák. č. 513/1991 Z. z.

3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej uviedol, že podľa vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu zistil, že žalovaný ako predávajúci uzatvoril dňa 27.09.2017 so spoločnosťou MOLIX SK, s.r.o., so sídlom Rastislavice 306, 941 08, IČO: 36 358 045, zmluvu o predaji časti podniku. Predmetom tejto zmluvy boli podľa čl. I. bodu 3 písm. a) nehnuteľné veci, nachádzajúce sa v kat. úz. I. U., zapísané na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor ako parc. reg. „C“ č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria vo výmere 202 m², parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria vo výmere 24 m², parc. č. XXXX/XX zast. plochy a nádvoria vo výmere 389 m² spolu so stavbou - agrotur. rekreač. a ubyt. zariad. I. so súp. č. XX a parc. č. XXXX/XX zas. plochy a nádvoria vo výmere 1051 m². Spolu s nehnuteľnosťami sa na kupujúceho prevádzali aj všetky veci tvoriace príslušenstvo k nehnuteľnostiam, a to najmä príjazdová komunikácia, spevnené plochy, studňa, altánok, prípojky a pod. V ďalších bodoch

čl. I. boli vymedzené pohľadávky, záväzky, práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov, prevádzkové zmluvy, hnutelné veci. Kúpna cena vychádzala zo stanovenia všeobecnej hodnoty časti podniku znaleckým posudkom 23/2017, vyhotoveným znaleckou organizáciou TOP HOUSE spol. s r.o., Trenčín a bola dohodnutá fixnou sumou vo výške 39 402,12 eura (po zohľadnení pohybov majetku). Kúpna cena bola zo strany kupujúceho zaplatená prevodom na účet žalovaného ako predávajúceho; táto skutočnosť vyplýva z výpisu z účtu žalovaného zo dňa 27.09.2017.

Súd zistil, že zmluva o predaji časti podniku má všetky podstatné náležitosti podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Predmetom takejto zmluvy môže byť, presne tak ako v prejednávanej spore, aj časť podniku, ak tvorí samostatnú organizačnú zložku.

Žalobca ako veriteľ podal odpor len proti žalovanému - spoločnosti AGROPEST, spol. s r.o., ktorá v zmluve o predaji časti podniku vystupuje ako predávajúci a ktorú považuje žalobca za svojho dlžníka. Napriek tomu, že v petite sa domáhal určenia neúčinnosti prevodu nehnuteľností, vykonaného zmluvou o predaji časti podniku zo dňa 27.09.2017, uzatvorenej medzi žalovaným ako predávajúcim a spoločnosťou MOLIX SK, s.r.o., so sídlom Rastislavice 306, 941 08, IČO: 36 358 045, ako kupujúcim, neoznačil ju v žalobe ako žalovanú a ani nepodal počas konania žiadny procesný návrh, ktorým by tento nedostatok vecnej legitímácie odstránil.

Odpor (resp. žaloba) o určenie, že dlžníkov právny úkon je voči veriteľovi neúčinný, môže byť úspešná len vtedy, ak bola podaná proti osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený (R 86/2003). Priamo § 478 ods. 1 OBZ ustanovuje, že veriteľ sa podaním odporu môže domáhať na súde, aby súd určil, že voči nemu je prevod záväzku z predávajúceho na kupujúceho neúčinný. Uzavretá zmluva o prevode podniku sa týka oboch účastníkov záväzkového vzťahu, tak predávajúceho ako aj kupujúceho. Potom obidvaja účastníci záväzkového vzťahu musia byť označení ako žalovaní, pretože aj odporovacia žaloba sa týka obidvoch účastníkov takéhoto právneho vzťahu, založeného zmluvou o predaji podniku. Žalovaný sám o sebe nie je pasívne legitimovaným účastníkom predmetného konania. Predmetom žaloby podľa § 478 OBZ je neúčinnosť prevodu konkrétneho záväzku, ktorý bol súčasťou zmluvy o predaji podniku, preto obaja účastníci zmluvy, tj. nielen žalovaný, ale aj spoločnosť MOLIX SK, s.r.o., so sídlom Rastislavice 306, 941 08, IČO: 36 358 045, mali byť označení ako žalovaní.

Nakoľko kupujúci nielenže nebol označený ako subjekt na strane žalovaného, žalobca vôbec neoznačil žiadne dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. O prípadnom zhoršení vymožitelnosti prípadnej pohľadávky veriteľa by bolo možné hovoriť len vtedy, ak by bol podnik prevedený na kupujúceho, ktorý nemá dostatok majetku na uspokojenie pohľadávky veriteľa, alebo ak po predaji podniku nemá predávajúci dost' majetku na uspokojenie pohľadávky veriteľa. Táto skutočnosť ale preukázaná tiež nebola.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, Vzhľadom na to, že žalovaný bol v spore úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel. V odôvodnení podaného odvolania poukázal na to, že právny záver súdu, že v danom prípade mali byť žalovaní obaja účastníci právneho vzťahu, zmluvy o predaji časti podniku, nie je správny. Z textu ustanovenia § 478 ods. 1 ObZ sa dá vyvodiť, že veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že prevod záväzku predávajúceho na kupujúceho je voči nemu neúčinný. Z toho vyplýva, že v prípade úspechu veriteľa v súdnom spore, je voči nemu neúčinný prevod záväzku, ktorý je spojený s predmetom prevodu, pretože podľa § 447 ods. ObZ, na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj vzťahuje, judikovanou neúčinnosť sa vlastne dlžník nemení.

Úspech žalobcu v konaní by mal ten dôsledok, že žalobca by bol oprávnený žiadať splnenie dlhu od svojho dlžníka, teda predávajúceho časti podniku, pričom samozrejme by samotná zmluva o predaji časti podniku bola naďalej platná a účinná so všetkými následkami predpokladanými v ustanovení § 477 ods. 1 ObZ. Právny následok úspechu žaloby podľa § 478 ods. 1 ObZ je teda ten, že pôvodný dlžník plní veriteľovi za kupujúceho, na ktorého prešli práva a záväzky spojené s predmetom zmluvy o prevode podniku. Ani z toho však nevyplýva, že kupujúci by mal byť pasívne legitimovaný.

Nie je správny ani názor súdu, že žalobca nepreukázal existenciu vymožiteľnej pohľadávky, túto preukázal kópiou žaloby a jej úpravy, ktorú súd zaslal spolu so žalobou.

V prípade ak by žalobca z určitých dôvodov nepodal žalobu podľa § 478 ods. 1 ObZ nastala by situácia predpokladaná zákonom, teda na kupujúceho by prešli všetky práva a povinnosti spojené s predmetom zmluvy o predaji podniku a veriteľ by sa mohol domáhať plnenia priamo voči nemu. Tak by veriteľ mohol zistiť, či je jeho pohľadávka vymožiteľná, prípadne, či sa jej vymožiteľnosť zlepšila alebo zhoršila.

Zmysel žaloby podľa § 478 ods. 1 ObZ je v tom, že dáva veriteľovi možnosť predchádzať ohrozovaniu vymožitelnosti pohľadávky voči pôvodnému dlžníkovi-predávajúcemu.

5. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, pričom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. V obsahu podaného vyjadrenia poukázal na to, že žalovaný nepovažuje záver súdu prvej inštancie o posúdení otázky pasívnej vecnej legitímácie za nesprávny. Okresný súd Nitra pri posúdení uvedenej otázky postupoval v intenciách zákona a v súlade s bežnou rozhodovacou praxou súdov SR.

Ustanovenie § 478 Obchodného zákonníka, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, je špeciálnou právnou úpravou a oproti všeobecnej úprave odporovateľnosti obsiahnutej v Občianskom zákonníku obsahuje osobitné lehoty na uplatnenie práva a právne dôsledky úspešnej odporovateľnosti. Žalovaným, a to aj v prípade odporovateľnosti podľa § 478 Občianskeho zákonníka, je v súlade s § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka vždy ten, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, nakoľko Obchodný zákonník neupravuje vo vzťahu k zmluve o predaji podniku alebo jeho časti špeciálnu pasívnu legitímáciu.

Zmluva o prevode časti podniku je dvojstranný právny úkon. Pokiaľ sa žalobca domáha neúčinnosti právneho úkonu, nie je možné označiť za žalovaného len jedného účastníka právneho úkonu. Rozsudok z takéhoto konania by zaväzoval len jedného účastníka právneho úkonu.

Žalobca v čase podania žaloby, ako aj v čase rozhodnutie súdu prvej inštancie nebol a stále nie je veriteľom žalovaného tak, ako to predpokladá § 478 Obchodného zákonníka.

Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že jeho pohľadávka bola predmetom zmluvy o prevode časti podniku. Žalobca v priebehu konania žiadnym spôsobom neuviedol, v akej časti zmluvy o prevode časti podniku sa nachádza zmienka o pohľadávke, ktorú tvrdí, že voči žalovanému má. Žalovaný pohľadávku žalobcu vždy popieral, neeviduje ju, a teda logicky ani nemal dôvod a záujem takúto pohľadávku prevádzať zmluvou o prevode časti podniku na kupujúceho.

Dôkazné bremeno v prípade preukazovania zhoršenia vymožitelnosti pohľadávky nesie žalobca. V konaní žalobca nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval zhoršenie vymožitelnosti ním tvrdenej pohľadávky.

V konaní pred súdom prvého stupňa bol zistený určitý skutkový a právny stav, pričom žiadna zo strán sporu nenavrhovala vykonanie ďalších dôkazov.

6. K podanému vyjadreniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalobcom (§ 379, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP.

8. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody uvedené v jeho odvolaní, odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj z jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje.

10. V zmysle ust. § 387 ods. 3 veta druhá CSP sa teda odvolací súd vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Z obsahu podaného odvolania žalobcu však žiadne podstatné tvrdenie nevyplýva.

11. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zmluvou o predaji podniku prichádza vždy k prevodu majetku, práv a záväzkov, a to aj tých, ktoré neboli výslovne špecifikované v zmluve. Ak by bolo možné posudzovať splnenie podmienky zhoršenia vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči predávajúcemu zo zmluvy o predaji podniku takmer vždy by bola takáto podmienka naplnená. Uvedené

by však znamenalo, že by nikdy nebolo možné dosiahnuť účel zmluvy o predaji podniku. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že zmluva o predaji podniku uzavretá medzi žalovaným a obch. spol. MOLIX SK s.r.o. bola nepochybne odplatná, a to celkom v sume 39 402,12 eura. Zmenu účtovnej hodnoty nehnuteľného majetku za finančnú hotovosť, teda nie je možné považovať za zhoršenie vymožitelnosti pohľadávky.

12. V ďalšom sa odvolací súd taktiež stotožňuje so skutočnosťou, že samotná žaloba, resp. prebiehajúci spor žalobcu nie je vymožitelnou pohľadávkou, a teda taktiež nebol naplnený druhý pojmový znak dôvodnosti podania žaloby v zmysle ust. § 478 ods. 1 Obch. zák. Primárnym dôvodom na zamietnutie žaloby podľa názoru odvolacieho súdu je skutočnosť, že uzavretá zmluva o predaji podniku sa týka oboch účastníkov záväzkového vzťahu z tejto zmluvy, t. j. predávajúceho (odporcu) ako aj kupujúceho. Z uvedeného dôvodu preto musia byť obaja účastníci takéhoto záväzkového vzťahu označení ako odporcovia. Práve predmetom žaloby v zmysle § 478 Obch. zák. je neúčinnosť prevodu konkrétneho záväzku, ktorý bol súčasťou zmluvy o predaji časti podniku uzavretej medzi odporcom a obch. spol. MOLIX SK s.r.o. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobu musí veriteľ uplatniť voči zmluvným stranám zmluvy o predaji podniku s tým, že v prípade preukázania zákonom stanovenej nepochybne zhoršenej vymáhateľnosti pohľadávky navrhovateľa súdom, potom určí, že voči navrhovateľovi je prevod záväzku z odporcu na tretiu osobu neúčinný. Uvedené skutočnosti navrhovateľ nesplnil, pričom neoznačil ako odporcu v druhom rade kupujúceho, obch. spol. MOLIX SK s.r.o., čo je nepochybný dôvod na zamietnutie žaloby.

13. S poukazom na vyššie uvedené ako aj dôvody napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie preto odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).